

2033

TÜRKİYE EĞİTİM POLİTİKALARI STRATEJİ BELGESİ

Baş Editör
Doç. Dr. Devrim AĞGÜNDÜZ
2023

2033

TÜRKİYE EĞİTİM POLİTİKALARI STRATEJİ BELGESİ

Baş Editör

Doç. Dr. Devrim Akgündüz

2023

E-ISBN

978-625-7783-71-2

Editör ve Kitap Tasarımı

Devrim Akgündüz

Kapak Tasarımı

İstanbul Aydın Üniversitesi
Görsel Tasarım Birimi Koordinatörlüğü

Adres

Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38
Küçükçekmece / İSTANBUL
Tel: 444 1 428

Tüm hakları saklıdır. Bu eserin tamamı ya da bir bölümü, 4110 sayılı Yasa ile değişik 5846 sayılı FSEK uyarınca, kullanılmazdan önce hak sahibinden 52. Maddeye uygun yazılı izin alınmadıkça, hiçbir şekil ve yöntemle işlenmek, çoğaltılmak, çoğaltılmış nüshaları yayılmak, satılmak, kiralanmak, ödünç verilmek, temsil edilmek, sunulmak, telli/telsiz ya da başka teknik, sayısal ve/veya elektronik yöntemlerle iletilmek suretiyle kullanılamaz. Kitapta kullanılan görseller Non-commercial use, DMCA lisansı ile pngwing.com adresinden alınarak kullanılmıştır.

©2023, İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

İÇİNDEKİLER

ATATÜRK KÖŞESİ.....	5
SUNUŞ	7
ÖNSÖZ.....	9
EDİTÖR VE YAZARLAR.....	15
CUMHURİYETİN 2. YÜZYILINA GİRERKEN 2033 EĞİTİM VİZYONU.....	19
Eğitim Sisteminin Değerlendirilmesi	22
2033 Eğitim Sistemi Vizyonunun Bileşenleri ve Öne Çıkanlar	24
1-Eğitimde Fırsat Eşitliği:.....	24
2-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:	26
3-Teknolojik Dönüşüm:	28
4-Beceri ve Yetkinlikler:	29
5-Etik Değerler:.....	31
6-Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon:	31
7-İçerik ve Öğretim Programı:.....	33
8-Fiziksel Olanaklar:.....	35
9-İnsan Kaynağı ve Organizasyon:	36
10-Sosyal Olanaklar:.....	42
2023 YILI İLK 100 GÜN ANA HEDEFLERİ.....	45
2023 YILI BAŞARI KRİTERLERİ	48
1. 2023 Öğretmen Yetiştirme ve Mesleki Gelişim Başarı Kriterleri.....	49
2. 2023 Eğitim Yönetimi ve Yönetici Yetiştirme Başarı Kriterleri.....	52
3. 2023 Erken Çocukluk Eğitimi Başarı Kriterleri	54
4. 2023 İlkokul Eğitimi Başarı Kriterleri	57
5. 2023 Ortaokul Eğitimi Başarı Kriterleri.....	59
6. 2023 Lise Eğitimi Başarı Kriterleri.....	61
7. 2023 Mesleki Teknik Eğitim Başarı Kriterleri	64
8. 2023 Hayat Boyu Öğrenme Başarı Kriterleri	66
9. 2023 Okul Psikolojik Danışmanlığı Başarı Kriterleri	68
10. 2023 Özel Eğitim Başarı Kriterleri.....	70
11. 2023 Üstün/Özel Yetenekliler Eğitimi Başarı Kriterleri.....	72

12.	2033 Özel Öğretim Kurumları Başarı Kriterleri.....	74
13.	2033 Bilgisayar Eğitimi Başarı Kriterleri.....	77
14.	2033 Eğitim Teknolojileri Başarı Kriterleri	79
15.	2033 STEM Eğitimi Başarı Kriterleri.....	81
16.	2033 Okul Dışı Öğrenme Başarı Kriterleri	83
BÖLÜMLER.....		86
2023-2033 ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE MESLEKİ GELİŞİMİ		88
2023-2033 EĞİTİM YÖNETİMİ VE YÖNETİCİ YETİŞTİRME.....		120
2023-2033 ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ.....		153
2023-2033 İLKOKUL EĞİTİMİ.....		188
2023-2033 ORTAOKUL EĞİTİMİ.....		213
2023-2033 LİSE EĞİTİMİ.....		245
2023-2033 MESLEKİ TEKNİK EĞİTİM.....		285
2023-2033 HAYAT BOYU EĞİTİM.....		313
2023-2033 OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞI.....		349
2023-2033 ÖZEL EĞİTİM		380
2023-2033 ÜSTÜN/ÖZEL YETENEKLİLER EĞİTİMİ		402
2023-2033 ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI.....		427
2023-2033 BİLGİSAYAR EĞİTİMİ.....		454
2023-2033 EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ		482
2023-2033 STEM EĞİTİMİ.....		505
2023-2033 OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI		526
EK-2033 TÜRKİYE EĞİTİM POLİTİKALARI STRATEJİ BELGESİ ŞABLONU.....		556

2023-2033 EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ

BÖLÜM YAZAR KADROSU

Doç. Dr. Devrim Akgündüz (Bölüm Editörü)

- İstanbul Aydın Üniversitesi
- devrimakgunduz@aydin.edu.tr

Prof. Dr. Adile Aşkıım Kurt

- Anadolu Üniversitesi
- aakurt@anadolu.edu.tr

Prof. Dr. Süleyman Sadi Seferoğlu

- Hacettepe Üniversitesi
- sadi@hacettepe.edu.tr

BİR BAKIŞTA: EĞİTİMDE TEKNOLOJİLERİ

MEVCUT DURUM

Eğitimde teknoloji kullanımının ne anlama geldiği tartışıldığında, zaman içinde farklı tanımlamaların yapıldığı görülmektedir. Bu farklılaşmalarda gelişen teknolojiler ve bu teknolojilerin ortaya koyduğu çıktılar önemli bir yer tutmaktadır. Örneğin İnternetin keşfi ve web ortamlarının gelişimi ile eğitimde teknoloji kullanımı da bu paralelde bir gelişim göstermiştir. Öte yandan teknolojiye atfedilen anlam amaç şeklinde olduğunda teknoloji kullanımı söz konusu iken teknolojinin bir araç olduğu düşünülüğünde vurgunun pedagojiye yapılması ve teknoloji entegrasyonu gündeme gelmektedir.

Teknoloji entegrasyonu, teknolojinin okulun/sınıfın doğal bir parçası olması, zaman ve mekândan bağımsız bir ortamda öğrenmeye işaret etmesi, öğrenciler ve öğretmenler açısından çeşitli becerileri gerektirmesi gibi konuları ortaya koymaktadır.

Türkiye’de özellikle son 10 yılda eğitim teknolojileri alanında ciddi çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Ancak yapılan bu çalışmaların gereksinimleri ne ölçüde karşıladığı konusu muğlaktır. Geçmiş yıllarda eğitimde teknoloji entegrasyonunda, büyük ölçüde teknolojik cihaz ya da araç kullanımının önceliklendirilmesi söz konusuydu. Bu nedenle öğretmenlerin teknolojik-pedagojik bilgilerinin güncellenmesi ile teknolojik formasyonun sağlanması ikinci plana atılmış gibi görünmektedir. Halbuki MEB Eğitim Bilişim Ağının (EBA) geliştirilmesi, salgın döneminde yapılan uzaktan eğitim faaliyetleri, teknoloji alt yapısının kurulmasına yönelik çalışmalar olumlu gelişmeler olarak değerlendiriyorken, Türkiye’de herhangi bir olumsuzluk durumu olsun olmasın teknoloji entegrasyonunun sağlanması tam olarak sağlanamamıştır.

Teknoloji bir amaç değil, araçtır. Önemli olan bizzat teknolojinin kullanımı değil teknoloji entegrasyonunun nasıl ve hangi amaç doğrultusunda yapıldığıdır. Teknoloji kullanımının eğitimde fark yaratabilmesi ancak öğretmenlerin yetkinlikleri ile mümkündür.

Günümüzde öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilişkin niteliklerinin geliştirilmesinin yaşamsal öneme sahip olduğu açıktır. Öğretmenin teknoloji kullanımı konusunda gerekli yeterliklere sahip olması; hem kendini sürekli olarak mesleki açıdan geliştirmesinde, hem derslerde teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmasında hem de etkili teknoloji kullanımında öğrencilere model olması açısından önemlidir. Eğitimde etkili teknoloji kullanımı; yalnızca eğitsel teknolojilerin öğrenme ortamına dâhil edilmesiyle bitmeyen, öğretimsel ve yönetimsel açıdan pedagojik bilgi

ve bazı yeterliklere sahip olmayı gerektiren çok yönlü ve karmaşık bir süreçtir.

Dijital teknolojilerin öğrenme-öğretme süreçlerine olası katkıları daha somut göstergelerle ortaya çıktıkça eğitimde teknoloji kullanımı konusuna da farklı şekillerde bakılmaktadır. Bu durum geliştirilen yeni araç ve sistemlerin öğrenilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu durum ayrıca öğretmenlerin teknoloji yeterliklerinin yükseltilmesi gerekliliğini de ortaya çıkarmıştır.

Kaynaklar

1. Akgündüz, D. (Ed.) (2019). *Fen ve matematik eğitiminde teknolojik yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık
2. Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen yeterlikleri ve mesleki gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45. [Çevrimiçi: https://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/yayin/Seferoglu_Ogretmen_Yeterlikleri_BAAE_2004-58.pdf, Erişim tarihi: 07.02.2023.]
3. Durak, H. ve Seferoğlu, S. S. (2017). Öğretmenlerin teknoloji kullanım yeterliklerinde etkili olan faktörlerle ilgili bir incelenme. H. F. Odabaşı, B. Akoyunlu ve A. İşman (Eds). *Eğitim teknolojileri okumaları 2017*, (ss. 537-556). TOJET ve Sakarya Üniversitesi, Adapazarı. [Çevrimiçi: https://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/yayin/Kitap_ETO2017_Bolum29_537-556_TekKulYeterlikleri.pdf, Erişim tarihi: 07.02.2023.]
4. Orhan, F., Kurt, A.A. ve Bardakçı, S. (Eds.) (2020). *Öğretme-öğrenme sürecinde teknoloji entegrasyonu üzerine karma yazılar*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
5. Kurt, A.A., Bardakçı, S. ve Karal, H. (Eds.) (2022). *Eğitim ve değişim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
6. Akgündüz, D. (2016). Yeni nesil okulda teknoloji entegrasyonu. Mustafa Yavuz (Ed.), *Yeni Nesil Okul-Araştıran Okul* (s.135-185). Konya: Eğitim Yayınları
7. Wright, B. & Akgunduz, D. (2018). The relationship between technological pedagogical content knowledge (TPACK) self-efficacy belief levels and the usage of Web 2.0 applications of pre-service science teachers. *World Journal on Educational Technology: Current Issues (WJET)*, 10(1), 52-69. DOI: <https://doi.org/10.18844/wjet.v10i1.3332>

BAŞARI EKSİKLİKLERİ

Teknolojinin özellikle son yıllarda eğitim alanında çok yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Ancak bir ortamda teknolojinin kullanılıyor olması o teknolojinin ilgili ortama etkili bir şekilde entegrasyonunun yapıldığı anlamına gelmeyebilmektedir. Öncelikle teknolojik alt yapıyı kullanacak öğretmenlerin gerekli dijital yetkinliğe sahip olmalarının sağlanması, daha sonra okullara sağlanacak teknolojik alt yapı ile bunun pedagojik bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

Teknoloji amaç değil, araç olmalıdır. Öte yandan teknolojinin entegrasyonu için okullarda yüksek hızda internet gerekiyken, bunun dengeli bir şekilde sağlanamadığı görülmektedir. Ayrıca teknolojik araç ve gereçler (örneğin etkileşimli tahta, taşınabilir ve giyilebilir araçlar vb.) okulların ihtiyaçlarına uygun nitelik ve nicelikte sağlanamamaktadır. Bunların yanı sıra FATİH projesinin bileşenlerine hizmet etmek için oluşturulan EBA portalı önemli bir eğitim ortamı olmasına rağmen öğretmenler tarafından yeterince etkin bir şekilde kullanılamamaktadır.

EBA'nın bazı bölümlerinin kullanıcı dostu olmadığını söylemek mümkündür. Diğer bir sorun ise EBA'nın aynı anda bağlanan anlık kullanıcı sayısı yüksek olduğunda bu ihtiyacı karşılayamamasıdır. Bu nedenle zaman zaman sunucu kilitlenmekte ve öğrenciler portala erişememektedir. EBA portalının etkin bir şekilde kullanılması yerine özellikle öğretmenlerin portalı puan toplamak amacıyla kullanmaları, bu amaç doğrultusunda öğrencilere gereksiz ödevler vermeleri, gereksiz sınavlar göndermeleri gibi durumlar da yaşanmaktadır. Bu durumun öğretmenlerin eğitim teknolojilerini özümsememesinden kaynaklandığı söylenebilir.

En Önemli 5 Başarı Eksikliği Konusu

1	İnternetin okullarda yüksek hızda dengeli bir şekilde sağlanamaması
2	Her okulda ve sınıfta etkileşimli tahtanın bulunmaması
3	Okullarda eğitimde teknoloji entegrasyonu için teknoloji destek ofislerinin bulunmaması
4	EBA portalı üzerinde entegre bir eş zamanlı (senkron) ders sisteminin bulunmayışı, EBA'nın, öğretmenler tarafından etkin bir şekilde kullanılamaması
5	Hizmetteki öğretmenlerin dijital yeterlik düzeylerinin düşük olması

FIRSAT ve TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİT(SİZ)LİĞİ

Millî Eğitim Bakanlığı'nın ortaya koyduğu politikalar ve sunduğu fırsatlar, hizmet ve fırsatlara erişim olanağı olan çocuklar için daha fazla üstünlük getirirken, olanağı olmayan çocuklar için bir sınırlılık olarak ortaya çıkmaktadır. Aynı zamanda okullar arasında büyük eşitsizlikler bulunmaktadır. Nitekim şehir, ilçe ve köylerdeki okullar arasında büyük farklılıklar vardır. Gözlenen/yaşanan farklılıklar minimum düzeye indirilmeden eğitim sisteminin toplumsal gelişmeye sunduğu katkıyı somut bir şekilde artırmak da söz konusu olamayacaktır. COVID 19 salgınından özellikle şehir merkezinde yaşayan öğrencilerin yani sosyo-ekonomik statüsü yüksek olan bölgelerdeki öğrencilerin daha az etkilendiği ancak sosyo-ekonomik açıdan düşük bölgelerde yaşayan ya da gelir durumu daha düşük olan dezavantajlı öğrencilerin bundan daha fazla etkilendiği söylenebilir. Yine köy okullarının da bu süreçten payına düşeni aldığı belirtilebilir.

Teknolojiyle ilgili yaşanan sorunlar arasında; evinde bilgisayar ve interneti olmayan, bilgisayarı olan komşudan internet kullanan, komşusundan ya da bir yerlerden bilgisayar alıp onu kullanmaya çalışan aileler, çocuklar da bulunmaktadır. Evinde birden fazla öğrenim gören çocuğu olan aileler de mevcuttur. Bu durumun, sosyo-ekonomik düzeylerine göre ailelere farklı yansımaları olmuştur. Örneğin sosyo-ekonomik statüsü yüksek olan aileler eğitim hizmetlerini evlerine kolayca taşıyabiliyorken ekonomik olarak dezavantajlı olanlar bu hizmetlerden ya kısmen ya da tamamen yoksun kalmışlardır. Bu bağlamda teknolojinin getirdiği üstünlüklerin yanı sıra sınırlılıklarına da fırsat eşitliği kapsamında çözüm bulunmasının önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak da sosyal devlet olma ilkesinin bir gereği olarak devlete düşmektedir.

En Önemli 5 Fırsat ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği

1	Her okulun yüksek hızda internete ve teknolojik araç-gereçlere sahip olmaması
2	Her öğrencinin evinde internete ya da yüksek internet hızına sahip olmaması
3	Her öğrencinin evinde kullanabileceği teknolojik araç ve gerecin bulunmaması ya da öğrenci sayısı kadar bulunmaması
4	Her öğrencinin internet erişimi için yeterli erişim kotasına sahip olmaması
5	Her okulun, destek verebilecek bir teknoloji mentorüne sahip olmaması

BECERİ VE YETKİNLİK EKSİKLİKLERİ

Eğitimde en önemli bileşenlerden birisi öğretmenlerdir. Günümüzde teknolojiden faydalanmak bir zorunluluk olduğundan başarılı öğrenme-öğretme süreçlerinin gerçekleştirilebilmesi için de öğretmenlerin teknolojik formasyonunun sağlanması bir zorunluluktur. Ancak teknolojik formasyon eğitim fakültelerinde gereği gibi sunulmamaktadır. Eğitim fakültelerinde teknoloji kullanımı veya teknoloji entegrasyonu ile ilgili dersler son derece sınırlıdır. Oysa teknolojinin hayatın her alanına girdiği bir dönemde e-çeriklerin ve teknoloji yetkinliğinin geniş bir çerçevede ele alınması bir gerekliliktir. Diğer taraftan, teknoloji entegrasyonu denilince daha çok dijital araç ve gereçlere vurgu yapılmaktadır. Oysa asıl vurgunun şu an hizmette olan öğretmenlere yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin sadece teknolojik cihazları kullanma yeterliklerine odaklanılmamalı, onlar için hazırlanacak yeni teknolojileri, teknolojik yaklaşımları içeren mesleki gelişim programları da sağlanmalıdır. Henüz geniş ölçüde böyle bir mesleki gelişim programı sunulmamakta ya da odak noktasının daha çok teknolojik araç ve gereçler olduğu programlar bulunmaktadır.

Öte yandan okullarda bunları sağlayacak teknoloji destek ofisleri bulunmamaktadır. Öğretmenlere destek olacak mentor öğretmenlerin yetiştirilmesi için programlar son derece sınırlıdır. Öğrenciler, yöneticiler ve velilerin de teknoloji içerikleri bağlamında okuryazar olmaları konusunda eksiklikler bulunmaktadır. Tüm bunların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi teknolojinin eğitime etkili entegrasyonu açısından önem taşımaktadır.

En Önemli 5 Beceri ve Yetkinlik Eksikliği

1	Eğitim fakültelerinde teknolojik formasyonun verilmemesi ya da teknoloji içerikli derslerin sınırlı sayıda olması
2	Hizmette olan öğretmenlere yönelik eğitimde teknolojik yaklaşımlarla ilgili eğitim programlarının sınırlı olması
3	Teknoloji entegrasyonu konusunda, sadece teknolojik araç ve gereç eğitimlerinin gerçekleştiriliyor olması
4	Okullarda teknoloji entegrasyonu konusunda rehberlik edecek mentor öğretmenlerin bulunmaması
5	Öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgilerinin güncel olmaması/eksik olması

FIRSATLAR

Eğitimde teknoloji entegrasyonu ile ilgili özellikle son 10 yılda yapılan çalışmalar belirli bir alt yapı oluşturmuştur. Eğitim fakültelerinde yetiştirilen öğretmenlerin ve eksik de olsa mesleki gelişim programlarında yetiştirilen öğretmenlerin teknolojik bilgileri geleceğe ilişkin olumlu etkiler yapacaktır. Aynı zamanda MEB'in ve okulların teknolojik alt yapılarının geliştirilmesine yönelik ilgili çalışmalar da önemlidir. Bunlar gerekli düzenlemelerle güncellenebilir. Özellikle salgın döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim çalışmaları sayesinde, öğretmenler ve kurumlar önemli deneyimler kazanmışlardır. Bu deneyim ve diğer alt yapı bileşenleri, eğitimde teknoloji entegrasyonu için bir fırsat olarak görülebilir.

En Önemli 5 Fırsat

1	Eğitim fakültelerinde teknoloji entegrasyonu konusunda yetkin bölümlerin bulunması (Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi-BÖTE)
2	Hizmetteki öğretmenlerin yeni gelişen teknolojilere ilgilerinin yüksek olması
3	Mevcut MEB teknolojik alt yapısındaki bileşenlerin güncellenebilir olması
4	MEB'in salgın dönemindeki uzaktan eğitim çalışmalarıyla ilgili deneyiminin bulunması
5	MEB bünyesinde hali hazırda yetkin ve deneyimli personelin olması

2023-2033 HEDEFLERİ

İLK 100 GÜN-ACİL EYLEM HEDEFLERİ

Eğitimde teknoloji entegrasyonu için ilk 100 gün, geleceğe dair bir projeksiyon ve yol haritası sağlayacaktır. Bu nedenle eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili politikaların geliştirilmesi ve farkındalık çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda eğitimde etkili teknoloji entegrasyonu ile ilgili olarak farklı paydaşların görüşlerini almak üzere toplanacak bir çalıştayda konuyla ilgili bir çerçeve plan oluşturulabilecektir. Teknoloji standartlarının oluşturulması ve bunun okullara duyurulması, farkındalık ve öğretim programı güncellenmesi çalışmalarına başlanması ilk 100 gün açısından oldukça önemli bir başlangıcı sağlayacaktır.

ANA HEDEF

Eğitimde teknoloji entegrasyonu çerçeve politikalarının oluşturulması

İlk 100 Gün Hedefi Katkısı (%)	100					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı	✓			
Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı	✓			
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı				
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı	✓	Fiziksel Olanaklar Katkısı				
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedefe Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5

1	İlk 100 günde eğitimde teknoloji entegrasyonu ile ilgili bir çalıştayın düzenlenmesi.			✓	
2	Eğitimde teknoloji entegrasyon politikaları çalıştay raporunun yayınlanması			✓	
3	Okullarda teknoloji uygulama/entegrasyon standartlarının oluşturulması/uyarlanması				✓
4	Öğretim programlarının günün koşullarına ve ihtiyaçlarına uygun bir şekilde güncellenmesi alt yapı çalışmalarının yapılması				✓
5	Dijital dönüşüm sürecinde okulun bütün paydaşlarına yönelik kapsayıcı dijital yetkinlik farkındalık eğitimlerinin planlanması/sunulması			✓	
6	Acil uzaktan eğitim çerçeve politikasının belirlenmesi			✓	

	BE CERİ VE YETKİNLİK TÜRLERİNİN KATKISI
Eleştirel Düşünme	
Sosyal ve Duygusal Öğrenme	
Bilimsel (Fen) Okuryazarlık	
Tasarım ve Üretim Becerileri	
Yaşam ve Kariyer Becerileri	
Matematik Okuryazarlığı	
Yaratıcılık	
İletişim Kurma	
Girişimcilik	
İş birliği Yapma	
Problem Çözme	
Bilgi Okuryazarlığı	✓
Medya Okuryazarlığı	
Sosyal Medya Okuryazarlığı	
Web 2.0 Okuryazarlığı	
Teknoloji Okuryazarlığı	✓
	HEDEF SORUMLULUKLARI

	Ana Hedef
MEB Merkez Teşkilatı	✓
Valilikler	
İl Millî Eğitim Müdürlükleri	✓
İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri	✓
Okullar	✓
Okul Yöneticileri	✓
Öğretmenler	✓
Öğrenciler	
Veliler	
	İŞ BİRLİĞİ KURULUŞLARI VE PAYDAŞLAR
	Ana Hedef
Üniversiteler	✓
STK'lar	✓
Siyasi Partiler	✓
Sendikalar	✓
Belediyeler	✓
Valilikler	
TÜBİTAK	✓
Avrupa Birliği	
Diğer Bakanlıklar	
Medya	✓
Diğer ...	

2023-2028 HEDEFLERİ

Günümüzde dijital teknolojilerde yaşanan değişimler doğal olarak eğitimi etkilemektedir. Öte yandan bilişim toplumunda bireylerin teknolojiye etkin bir şekilde yararlanabilmesi için o teknolojilerle ilgili farkındalıklarının geliştirilmesi zorunludur. Bu bağlamda dijital toplumda başarılı olacak bireyler; "gelişmeleri ve değişimleri takip edebilen ve bu gelişmeleri yaşamına uygulayabilen, sorgulayan, gelişime açık, teknolojiye etkin bir şekilde kullanabilen yeterlikte bireyler" olarak tanımlanabilir.

Bireyin bu yeterlikleri kazanabilmesi ve bu değişimlere ayak uydurabilmesi için eğitim sisteminde öğretmen, öğrenci, eğitim yöneticileri ve veli gibi paydaşların birtakım yeterliklere sahip olmaları gerekmektedir. Başka bir deyişle bu durum önemli ölçüde okullardaki bireyleri yetiştirecek öğretmenlerin sahip oldukları yeterliklere bağlıdır. Doğal olarak bu yeterliklerin, teknoloji kullanımıyla ilgili temel yeterliklerden daha kapsamlı olduğu söylenebilir.

Günümüzde öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilişkin niteliklerinin geliştirilmesinin yaşamsal öneme sahip olduğu açıktır. Öğretmenin teknoloji kullanımı konusunda gerekli yeterliklere sahip olması; hem kendini sürekli olarak mesleki açıdan geliştirmesinde, hem derslerde teknolojiye etkin bir şekilde kullanmasında ve hem de etkili teknoloji kullanımında öğrencilere model olması açısından önemlidir. Nitekim eğitimde etkili teknoloji kullanımı; yalnızca eğitsel teknolojilerin öğrenme ortamına dâhil edilmesiyle bitmeyen, öğretimsel ve yönetimsel açıdan pedagojik bilgi ve yeterliklere sahip olmayı gerektiren çok yönlü ve karmaşık bir süreçtir.

Araştırmalar, öğretmenlerin eğitim düzeyi yükseldikçe bilişim teknolojileri yeterlik düzeylerinin de yükseldiğini göstermektedir. Bu tespitten hareketle öğretmenlerin teknoloji yeterliklerini artırmak için lisansüstü eğitim almalarının ilgili kurumlarca teşvik edilmesine yönelik politikalar düzenlenebilir. MEB ve ilgili birimlerinin yanı sıra üniversitelerin, özel kuruluşların ve vakıfların ortak çalışarak öğretmenlerin teknolojik yeterliklerini geliştirmeye yönelik çalışmalar planlaması ve yürütmesi önerilebilir. Ayrıca farklı branşlarda ve farklı teknolojik yeterliklere sahip öğretmenlerin düzeyleri de dikkate alınarak hizmet-içi eğitimlerin özelleştirilmesi önerilebilir.

ANA HEDEF-1

Eğitimde teknolojik yaklaşımlarla ilgili öğretmen ve öğretmen adaylarının gelişimi için günün koşullarına uygun programların hazırlanması ve uygulanması

2023-2028 Hedef Katkısı (%)	35					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı	✓			
Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı	✓			
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı				
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı	✓	Fiziksel Olanaklar Katkısı				
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedefe Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Eğitim fakülteleri öğretim programlarında teknoloji entegrasyonuna yönelik derslerin artırılması					✓
2	Eğitimde Teknolojik Yaklaşımlar mesleki gelişim planlamalarının yapılması				✓	
3	Hizmetiçi öğretim teknolojü olarak görev yapabilecek en az 5000 mentor öğretmenin yetiştirilmesi			✓		
4	Eğitimde teknolojik yaklaşımlarla ilgili olarak ilk aşamada 50.000 öğretmene eğitim verilmesi				✓	
5	Öğretmenlere, temel materyal tasarım ilkelerine uygun olarak e- içerik geliştirme eğitimlerinin verilmesi			✓		
ANA HEDEF-2						
Eğitimde teknoloji entegrasyonunun sağlanması						
2023-2028 Hedef Katkısı (%)	30					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı	✓			

Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı	✓			
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı				
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı	✓	Fiziksel Olanaklar Katkısı	✓			
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedef Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Öğretim Teknolojileri Destek Ofislerinin kurulması			✓		
2	Rehber öğretmenlerin mentorluk hizmetlerini sağlaması				✓	
3	Öğrenciler için dijital yeterlik eğitimleri (Sosyal medya/siber güvenlik/veri güvenliği/siber zorbalık/dijital vatandaşlık vb. konularda) programlarının hazırlanması ve uygulanması			✓		
4	Dijital materyallerin geliştirmesine yönelik eğitim programlarının hazırlanması ve uygulanması				✓	
5	Dijital materyal (e-içerik) arşivinin/havuzunun oluşturulması			✓		
6	Acil uzaktan eğitim çerçeve planı doğrultusunda bir eylem planının oluşturulması, bileşenlerinin belirlenmesi ve uygulanması				✓	
7	Her okula en az bir bilişim teknolojileri öğretmeninin atanması ve okullarda bilişim derslerinin çeşitlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması					✓
 ANA HEDEF-3						
Teknolojik alt yapının geliştirilmesi						
2023-2028 Hedef Katkısı (%)	35					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı	✓			

Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı	✓
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı	✓
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı		Fiziksel Olanaklar Katkısı	✓
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı		Sosyal Olanaklar Katkısı	

No	Alt Hedefler	Ana Hedef Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve Öğretmen Bilişim Ağının (ÖBA) geliştirilmesi				✓	
2	Tüm okullara giga fiber internet hizmetinin sağlanması				✓	
3	Tüm okullara etkileşimli tahtaların kurulması ve taşınabilir teknolojik araçların sağlanması (Tablet, sanal gerçeklik gözlüğü vb.)					✓
4	EBA için ana sunucuya bağlı yerel sunucuların hizmete sunulması			✓		
5	Tüm okullara taşınabilir ve giyilebilir teknolojik araçların kullanılacağı laboratuvarların kurulması (Tablet, sanal gerçeklik gözlüğü vb.)		✓			
6	Tüm öğrencilere evde ve okulda kullanılmak üzere bilgisayar ya da tablet verilmesi					✓
7	Öğrencilere, evde kullanabilecekleri 25 GB internet erişim kotasının sunulması					✓
8	Afet durumlarında acil teknolojik alt yapı eylem planının oluşturulması ve uygulanması (drone teknolojileri, mobil internet vb.)			✓		

	BECERİ VE YETKİNLİK TÜRLERİ KATKISI		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
Eleştirel Düşünme	✓	✓	
Sosyal ve Duygusal Öğrenme			
Bilimsel (Fen) Okuryazarlık			

Tasarım ve Üretim Becerileri			✓
Yaşam ve Kariyer Becerileri	✓	✓	
Matematik Okuryazarlığı			
Yaratıcılık			
İletişim Kurma		✓	
İş Birliği Yapma		✓	
Problem Çözme			
Bilgi Okuryazarlığı	✓	✓	
İnternet Okuryazarlığı	✓	✓	✓
Medya Okuryazarlığı			
Girişimcilik			
Teknoloji Okuryazarlığı	✓	✓	✓
	HEDEF SORUMLULUKLARI		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
MEB Merkez Teşkilatı	✓	✓	✓
Valilikler			✓
İl Millî Eğitim Müdürlükleri	✓	✓	✓
İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri	✓	✓	
Okullar	✓	✓	✓
Okul Yöneticileri	✓	✓	✓
Öğretmenler	✓	✓	
Öğrenciler		✓	
Veliler		✓	
	İŞ BİRLİĞİ KURULUŞLARI VE PAYDAŞLAR		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
Üniversiteler	✓	✓	
STK'lar	✓	✓	
Siyasi Partiler			✓

Sendikalar	✓	✓	
Belediyeler			✓
Valilikler	✓	✓	✓
TÜBİTAK			✓
Avrupa Birliği			✓
Diğer Bakanlıklar			✓
Medya	✓	✓	✓
Diğer ...			

2028-2033 HEDEFLERİ

Özellikle son yıllarda hızlanan dijital dönüşüm sürecinde ileriye yönelik olarak önceki dönemlerden farklı öngörülerin ortaya konulmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Örneğin yapay zekâ teknolojileri yaşamımızda giderek daha önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda üniversitelerde yapay zekâ teknolojileriyle ilgili lisans ve lisansüstü programların giderek daha fazla sayıda açılmasının söz konusu olacağı düşünülmektedir.

Bu akıma paralel bir şekilde, dünyayı daha iyi anlayan ve bu konuda öğrencilerine rehberlik etme sorumluluğu olan öğretmen adaylarının dijital yetkinliklerinin artırılması sürecinin bir yansıması olarak eğitim fakültelerinde de yapay zekâ teknolojilerinin ele alındığı yeni zorunlu/seçmeleri derslerin geliştirilmesi ve sunulması gerekli olacaktır.

ANA HEDEF-1

Yeni dijital eğitim teknolojileri standartlarının ve yeterliklerinin belirlenmesi

2028-2033 Hedef Katkısı (%)	35					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı	✓			
Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı	✓			
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı				
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı	✓	Fiziksel Olanaklar Katkısı				
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedefe Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında genel ve özel alan yeterliklerinin belirlenmesi			✓		

2	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında öğretmenlerin/öğretmen adaylarının dijital yeterliklerinin geliştirilmesi				✓	✓
3	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında K-16 öğrencilerinin dijital yeterliklerinin geliştirilmesi				✓	
4	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında velilerin dijital yeterliklerinin geliştirilmesi		✓			
5	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında mentorların dijital yeterliklerinin geliştirilmesi				✓	
6	Geliştirilen yeni teknolojiler bağlamında eğitim yöneticilerinin dijital yeterliklerinin geliştirilmesi			✓		

ANA HEDEF-2

Teknolojik altyapının güncellenmesi

2028-2033 Hedef Katkısı (%)	35					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı				
Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı		✓		
Etik Değerler Katkısı		Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı		✓		
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı		Fiziksel Olanaklar Katkısı		✓		
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedefe Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	EBA'da içeriklerin yapay zekâ destekli bir yapıda sunulması		✓		✓	
2	EBA'da eş zamanlı ders yönetim uygulamasının geliştirilmesi					✓

3	Her öğrenciye evde ve okulda kullanılmak üzere bilgisayar ya da tablet verilmesi, 50-100 GB internet kotasının sunulması belirli Web 2.0 uygulamalarına temel düzeyde erişim hakkı verilmesi					✓
4	Her okula 5G-6G internet bağlantısının sağlanması					✓
5	Her okula taşınabilir teknolojik araçların sağlanması (Tablet, sanal gerçeklik gözlüğü vb.)			✓		
6	Drone teknolojilerinin eğitim amaçlı kullanımı	✓				

ANA HEDEF-3

Yeni eğitim teknolojilerinin entegrasyonunun sağlanması

2028-2033 Hedef Katkısı (%)	30					
Eğitimde Fırsat Eşitliği Katkısı	✓	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Katkısı		✓		
Teknolojik Dönüşüm Katkısı	✓	Beceri ve Yetkinlik Katkısı		✓		
Etik Değerler Katkısı	✓	Sürdürülebilir Kalkınma, Üretim ve İnovasyon Katkısı				
İçerik ve Öğretim Programı Katkısı	✓	Fiziksel Olanaklar Katkısı				
İnsan Kaynağı ve Organizasyonel Katkı	✓	Sosyal Olanaklar Katkısı				
No	Alt Hedefler	Ana Hedef Katkı düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Yeni eğitim teknolojilerinin uygulamalarıyla ilgili olarak en az 5000 yeni mentorun yetiştirilmesi				✓	
2	Her okulda yeni kurulan Öğretim Teknolojileri Destek Ofislerinin mentorluk çalışmaları yapması			✓		
3	Eğitim fakültelerinde, geliştirilen yeni teknolojilerin derslere entegrasyonunun sağlanması					✓

4	Gelişen teknolojilere bağlı olarak dijital etik kurallarının oluşturulması/geliştirilmesi	✓			
5	Yapay zekâ, robotik, sanal evren ve giyilebilir teknolojiler gibi konularda mesleki gelişim programlarının oluşturulması ve bu programlar kapsamında en az 100.000 öğretmenin yetiştirilmesi				✓

	BECERİ VE YETKİNLİK TÜRLERİ KATKISI		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
Eleştirel Düşünme			
Sosyal ve Duygusal Öğrenme			
Bilimsel (Fen) Okuryazarlık			
Tasarım ve Üretim Becerileri		✓	
Yaşam ve Kariyer Becerileri			✓
Matematik Okuryazarlığı			
Yaratıcılık			
İletişim Kurma			
İş Birliği Yapma	✓	✓	✓
Problem Çözme			
Bilgi Okuryazarlığı			
İnternet Okuryazarlığı	✓	✓	✓
Medya Okuryazarlığı			
Girişimcilik			
Teknoloji Okuryazarlığı	✓	✓	✓
	HEDEF SORUMLULUKLARI		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
MEB Merkez Teşkilatı	✓	✓	✓
Valilikler		✓	
İl Milli Eğitim Müdürlükleri	✓	✓	✓
İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	✓	✓	✓

Okullar	✓	✓	✓
Okul Yöneticileri	✓	✓	✓
Öğretmenler	✓		✓
Öğrenciler	✓		
Veliler	✓		
	İŞ BİRLİĞİ KURULUŞLARI VE PAYDAŞLAR		
	Ana Hedef-1	Ana Hedef-2	Ana Hedef-3
Üniversiteler	✓	✓	✓
STK'lar	✓		✓
Siyasi Partiler		✓	
Sendikalar	✓		✓
Belediyeler		✓	
Valilikler			
TÜBİTAK		✓	
Avrupa Birliği	✓	✓	
Diğer Bakanlıklar			
Medya	✓		✓
Diğer ...			

2033 YILI GENEL BAŞARI KRİTERLERİ

1	Her okulda Öğretim Teknolojileri Destek Ofislerinin ve bilişim teknolojileri öğretmenlerinin aktif olarak görev yapıyor olması
2	Her okulda, eğitime entegre edilmiş şekilde bir adet “taşınabilir/giyilebilir teknolojiler, sanal ve artırılmış gerçeklik ve sanal evrenle ilgili” laboratuvarların kurulması
3	Bütün sınıflarda aktif olarak kullanılacak şekilde etkileşimli tahtaların kurulmuş olması
4	Her okulda 5G-6G internet bağlantısının sağlanması
5	Eğitim Bilişim Ağının eş zamanlı (senkron) ders olanağı sunan, standartlara uygun dijital materyal havuzuna ve sanal sınıf sistemine sahip bir yapıda kesintisiz çalışması

2033 YILI EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BAŞARI KRİTERLERİ

1	Her öğrencinin evde ve okulda kullanılmak üzere bilgisayar ya da tablet sahibi olması, aylık 100 GB internet kotasına sahip olması
2	Acil durumlarda öğrencilerin dijital teknolojilere ve internete erişime sahip olması
3	Her öğrenciye EBA dışında anlaşmalı Web 2.0/Web 3.0/Web 4.0 gibi uygulamalara/platformlara temel düzeyde erişim hakkı sağlanması
4	Her öğrenciye dijital yeterlik becerilerinin kazandırılmış olması
5	Öğretmen yetiştirme programlarında dijital teknoloji entegrasyonunun sağlanmış olması

2033 YILI BECERİ VE YETKİNLİKLER BAŞARI KRİTERLERİ

1	Eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin teknolojik formasyon sahibi olmaları ve bunun diploma ekinde verilmesi
2	En az 10.000 mentor öğretmenin yetiştirilmesi ve sertifikalandırılması
3	En az 150.000 öğretmenin eğitimde teknoloji entegrasyonu konusunda eğitim almış olması ve sertifikalandırılması
4	Tüm öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin dijital okuryazarlık eğitimlerinin tamamlanmış olması ve sertifikalandırılması
5	Yeni dijital eğitim teknolojileri standartlarının ve yeterliklerinin belirlenmiş olması